

Strategisk plan for Det humanistiske fakultet 2007–2010

Vedtatt av fakultetsstyret i møte 13. desember 2006

I. INNLEDNING

Fakultetets strategiske plan er ett av til sammen fire plandokumenter på fakultetet. De tre øvrige er fakultetets årsplan og instituttens årsplaner. Den strategiske planen fornyes hvert fjerde år. De øvrige fornyes årlig.

Den strategiske planen dekker følgende av fakultetets primærvirksomheter: forskning, utdanning og forskerutdanning, formidling samt personalpolitikk og personalomsorg. Den angir som sitt overordnede mål at Det humanistiske fakultet skal oppfylle internasjonale standarder for god forskning og undervisning innen språk-, litteratur-, kunst- og kulturvitenskap og dokumentasjonsvitenskap, og at fakultetet de neste fire årene har en særlig forpliktelse til å ivareta sine nordområdeforpliktelser innenfor alle de nevnte disiplinene.

II. PREMISSER OG RAMMEBETINGELSER

I løpet av de siste årene har premissene og rammebetingelsene for universitetsbasert virksomhet gjennomgått store endringer, ved UiT så vel som nasjonalt og internasjonalt.

Følgende forhold vil ventelig ha mye å si for virksomheten ved Det humanistiske fakultet, og bør derfor nevnes spesielt:

- *Resultatbasert inntjeningsmodell.* Budsjetttildelingen til fakultetene baseres i økende grad på forventede og oppnådde resultat innenfor undervisning og forskning. På undervisningssiden er studiepoengproduksjon det viktigste kriteriet for tildeling av midler. På forskningssiden er antallet doktorgrader, publisert forskning samt volumet av ekstern finansiering de viktigste kriteriene. Et system for resultatbasering av formidlingsvirksomheten er utarbeidet og vil bli gjort gjeldende i løpet av inneværende dekanperiode. Fakultetets basistildeling utgjør pr. i dag ca. 65 % av det samlede budsjett. Det betyr at fakultetet de neste fire årene er avhengig av å vise til stabilt gode resultater innenfor både forskning, undervisning og formidling for å kunne opprettholde dagens handlefrihet og velferdsnivå.
- *Fusjon mellom Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø.* Styrene ved de to institusjonene har vedtatt en intensjonserklæring om fusjon. Fusjonen tenkes iverksatt fra 1. januar 2009. En eventuell fusjon, som er tenkt bygd opp omkring en integrasjonsmodell, vil kunne få konsekvenser for dagens institutt- og fakultetsmodell ved Universitetet i Tromsø. For Det humanistiske fakultet vil spørsmålene omkring allmennlærerutdanningen og kunst- og kulturutdanningen være av særlig relevans og viktighet, men spørsmålet om en fremtidig fusjon

mellom Det humanistiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet vil også kunne bli en aktuell problemstilling i løpet av prosessen.

- *Barents 2020*. Regjeringen tok høsten 2005 initiativ til en omfattende nordområdesatsning frem mot 2020. Universitetet i Tromsø er tildelt en nøkkelrolle i planleggingen og utføringen av denne satsningen, og har høsten 2006 vedtatt en strategiplan som fremhever institusjonens nordområdeforpliktelser.
- *EUs syvende rammeprogram for forskning*. EU7 vedtas i løpet av høsten 2007, og de første utlysninger er ventet før jul 2007. Universitetssektoren i Norge er, blant annet gjennom indikatorsettet for resultatbasering av forskning, under sterkt press for å øke sin eksterne forskningsfinansiering fra EU.
- *Mittdveisevaluering av CASTL*. Vårt senter for fremragende forskning i teoretisk lingvistikk (CASTL) evalueres av NFR denne høsten med tanke på forlengelse av finansieringsperioden. Avgjørelsen, som ventelig vil gi fem nye år med finansiering over NFRs program for fremragende forskning, annonseres 14. desember 2006.
- *Nye stillingsfunksjoner på fakultet*. Fra og med høsten 2005 er de to instituttene utstyrt med ansatte instituttledere. De to instituttlederne har, i likhet med dekan og prodekan, fullt frikjøp fra undervisning i perioden fra og med høsten 2005 til og med våren 2009. Prodekan er gitt et særlig ansvar for forskerutdanningen. Fagkoordinatorordningen, som innebar 60 timer frikjøp, ble avviklet fra og med høsten 2006. Instituttene er utstyrt med hver sin kontorsjef, og vil fra våren 2007 få budsjettansvar. Studieadministrasjonen har fått en studieleder.

III. MÅLSETNINGER

A. FORSKNING

Det humanistiske fakultet ønsker å legge til rette for at fakultetet til enhver tid skal ha en bred og stor stab av produktive og høyt kvalifiserte forskere. Fakultetet ser det derfor som viktig å arbeide for gode forskningsvilkår for alle som er ansatt i vitenskapelige stillinger. Fakultetet vil følgelig ha ambisjoner om fortsatt å kunne sikre muligheten for vitenskapelig ansatte til over tid å bruke omlag halve arbeidstiden til forskning, ha regelmessige forskningsterminer og et tilfredsstillende driftsbudsjett. Forskningsterminordningen gjelder i utgangspunktet fast vitenskapelig ansatte.

Den forskningsretten som fakultetet ønsker å kunne tilby alle som er ansatt i vitenskapelige stillinger, er imidlertid koplet til en forskningsplikt. For å følge opp den enkeltes forskning i større grad enn tidligere, vil fakultetet legge mer vekt både på planlegging av forskningsinnsatsen og på rapportering og dokumentasjon av hva hver enkelt bruker forskningstiden til. Det er en målsetning at hver enkelt vitenskapelig ansatt skal etablere en forskningsplan og opprettholde en jevn vitenskapelig produksjon i meritterende publikasjonskanaler.

I tillegg til å opprettholde generelt gode vilkår for den enkelte forsker, vil fakultetet i kommende fireårsperiode organisere sin forskningssatsning langs følgende to programområder:

1. *Strategiske forskningssatsninger.* Fakultetet har pr. i dag etablert nasjonal og tildels internasjonal vitenskapelig spisskompetanse på flere områder. Følgende to områder vil bli ansett som særlig viktig å prioritere i kommende fireårsperiode:

- Utforskningen av nordområdenes kulturer i vid forstand. Fakultetet har, og vil gjerne ivareta, en særlig nasjonal forpliktelse overfor finske/kvenske og samiske forskningsoppgaver (inkludert samisk språkteknologi), og anser det som viktig å videreutvikle også øvrig eksisterende forskning på nordområdenes språk, litteratur, kunst, kultur og dokumentasjonsformer.
- Teoretisk lingvistikk. Fakultetet har et eget senter for fremragende forskning i teoretisk lingvistikk (CASTL). Senteret har oppnådd en sterk internasjonal posisjon innenfor sin disiplin, og vil ha en sentral plass i fakultetets forskningsmessige satsning frem mot 2010.

2. *Åpne forskningssatsninger.* Fakultetet ønsker å identifisere og støtte de forskningsmiljøene som har vilje og evne til å satse bredt og høyt. Aktuelle forskningsmiljøer skal ha ambisjoner om å etablere nasjonal (og gjerne internasjonal) spisskompetanse innenfor sitt felt, og være villige til å konkurrere om ekstern finansiering, helst fra kilder som Forskningsrådet og EUs 7. rammeprogram. De må gjerne også inkludere internasjonale samarbeidspartnere. Programområdet henvender seg til et bredt spektrum – fra de relativt små forskningsprosjektene som ønsker å utvide sitt nettverk og finansieringsgrunnlag til større og mer etablerte forskningsmiljøer som har ambisjoner om forskerskolestatus, årsopphold på The Centre for Advanced Study (CAS) i Oslo eller status som Senter for fremragende forskning.

Instituttlederne vil ha et hovedansvar for å identifisere de forskningssatsningene som til enhver tid skal regnes som støtteverdige innenfor de to programmene. Instituttlederne skal i samarbeid med fakultetsledelsen spesifisere og prioritere slike satsninger i sine årsplaner. Det gjelder for alle forskningssatsninger at de skal tilfredsstillende høye krav til kvalitet for å kvalifisere for satsning.

Forskningsadministrasjon har så langt vært lavt prioritert på fakultetet. Dersom fakultetet lykkes i å generere kandidater til større forskningssatsninger, kan det bli aktuelt å styrke denne delen av den administrative staben.

B. FORSKERUTDANNING

Fakultetet har ansvar for å tilby en forskerutdanning på nasjonalt og internasjonalt høyt nivå som kvalifiserer for forskningsvirksomhet på et høyt faglig plan.

Det humanistiske fakultet har som målsetning å etablere en forutsigbar og mest mulig lokalt basert undervisningsplan for den obligatoriske emneporteføljen på 8000-nivået (doktorgradsutdanninga). Fakultetet vil også arbeide for å integrere nye stipendiater i lokalt baserte forskningsgrupper og –prosjekter. Endelig betrakter fakultetet både lokale, nasjonale og internasjonale forskerskoler som viktige virkemidler for kvalitetssikring av forskerutdanningen.

C. UTDANNING

Det humanistiske fakultet har et overordnet ansvar for å gi god, forskningsbasert undervisning og skape et godt læringsmiljø for alle våre studenter. Fakultetet ønsker å sikre bredden i dagens fagtilbud, og vil i kommende fireårsperiode også øke den gjennom etableringen av studieretning for spansk språk og litteratur/kultur. Fakultetet ser det som særlig viktig å sikre et godt, variert og forskningsbasert undervisningstilbud innenfor våre nordområderelevante fag – det vil si samisk, finsk/kvensk, nordisk, russisk og kunsthvitenskap – der den nordlige dimensjonene av disse fagene tematiseres. Fakultetet vil i løpet av kort tid utarbeide en bemanningsplan med tiltak som skal sette oss i stand til å sikre at NOKUTs kompetansekrav for høyere utdanning kan oppfylles på de enkelte fagområder.

Dersom Høgskolen i Tromsø fusjonerer med Universitetet i Tromsø, ser Det humanistiske fakultet frem til å kunne bidra til å etablere nye, spennende og helhetlige utdanningsløp innenfor både lærerutdanningen og kunst- og kulturfagene.

Det lave antallet studenter på Det humanistiske fakultet tilsier at økt og mer ressursvennlig studiepoengproduksjon vil bli en hovedutfordring de kommende årene. Fakultetet ser tre hovedstrategier for å håndtere utfordringen:

- Etablering av nye og studentattraktive tilbud vil i noen grad være aktuelt. Den store satsningen i inneværende periode vil være etablering av studieretning i spansk språk og litteratur/kultur.
- Det vil være nødvendig å øke antallet emner som gir uttelling på mer enn én studieretning, samt å foreta en gjennomgang av emneporteføljen innen de programmer og studieretninger som tilbys ved fakultetet.
- Internettbasering av undervisningstilbud vil søkes etablert i de tilfeller det kan føre til økt rekruttering av studenter.

D. FORMIDLING

Det humanistiske fakultet betrakter det generelt sett som viktig at resultatene av vår forskningsvirksomhet kan formidles godt og regelmessig til allmennheten, og vil arbeide for at fakultetets bånd til kulturinstitusjoner av alle slag, både lokalt og nasjonalt, kan styrkes.

En resultatbasert inntjeningsmodell for formidling er foreslått, men ennå ikke iverksatt. En slik modell vil bli en viktig premissleverandør for fakultetets videre satsning på formidling.

E. PERSONALPOLITIKK OG PERSONALOMSORG

De omstillinger og omlegginger av virksomheten som har skjedd de siste årene, stiller økte krav til omsorg for både ansatte og studenter. Fakultetet vil legge vekt på å arbeide forebyggende og å ha god beredskap i påkommende tilfeller. I det forebyggende arbeidet vil fakultetet legge vekt på

- at rutineene for fordeling og rapportering av undervisnings- og veiledningsoppgaver skal være forståelige og rettferdige
- at fordeling av forskningsprivilegier skal være forståelig og rettferdig
- at kommunikasjonslinjene er gode
- at studentenes stemmer skal bli hørt og respektert, særlig i saker som handler om undervisningskvalitet

Fakultetet vil utarbeide en egen verdiplattform, basert på Arbeidsmiljøvernloven og dokumentet "Etske retningslinjer for statstjenesten". Likestilling ved fakultetet er behandlet i et eget dokument, "Likestillingsplan for Det humanistiske fakultet 2005–2010", som ble vedtatt av fakultetsstyret i sak FS 111/2004 (DL 200406655). Mange av de faglig ansatte på fakultetet vil i løpet av få år gå av med alderspensjon. En plan for håndtering av overgangsordninger vil bli laget.

IV. IMPLEMENTERING

Ansaret for å implementere den foreliggende strategiske planen ligger til fakultetets og instituttets faglige og administrative ledelse. Det forutsettes at ledelsen i fellesskap går gjennom planen og tar nærmere stilling til hvordan tiltakene skal settes ut i livet og evalueres.